

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite fran-
kiral, rokopis se ne vrača.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter vsaj za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 meseci 3 krome. Za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 9 kron 30 v. Naročnina se pošilja upravičeno, plačuje se vspej.

Za tiskarstvo
se plačuje od vsake pet-veste po 20 vinarjev za vsa-
kotrat: za večje isserate in množično inseriranje
znaten popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uradi in uradniki.

S Štajerskega.

Dne 27. aprila 1906 v 403. seji državnega zbora je poslanec Glöckner zaradi namestitvenja „enega“ sodnika v Friedlander-jeve besede govoril: „Die Regierung macht sich durch solche Ernennungen zum Verbrecher an dem deutschen Volke; sie erschüttert das Rechtsbewusstsein und untergräbt das Vertrauen zum Richterstande und schafft eine irredente Germania. Hier darf man sich nicht wundern, wenn sich die treue deutsche Bevölkerung sagt: In diesem Reiche hast du nichts mehr zu suchen, du bist hier ein Fremdling! Auch auf dem Gebiete der anderen Verwaltungszweige sieht es nicht besser aus. Die Post ist ganz verwestet, die Finanzverwaltung ist in toto verwestet. Trotzdem sieht man die tschechischen Abgeordneten tagtäglich bei der Regierung beschuldigen führen und winseln! — (Vlada ravna s takimi imenovanji zločinsko z nemškimi narodom; ona omaja pravno zavest, pokapa zaupanje do sodnikov in ustvarja nemško irredento. Ta se ne smemo čuditi, ako pravi zvesto nemško ljudstvo: V tej državi nimam ničesar več iskati, ta si tuje! Tudi v drugih strokah državne službe ni nič boljše. Pošta je čisto povzročena (čelika), finančna sprava je popolnoma česka. Vkljub temu vidimo, da se čeliki poslanci današnji pri vladi pritožujejo in javkajo.)

Te besede smo po stenografskem zapisniku sem postavili, ker so večini slovenske javnosti bile nezane. Govoril pa jih je nemški poslanec na adresu Čehov proti vsem avstrijskim Slovanom.

Če kranjski Slovenci čitajo brezmejno infamijo besed nemškega irredentarja ne vem; to pa vem, da jo čitamo in dobro razumemo mi, štajerski Slovenci, in gotovo tudi slovenski Korošci. Saj nimamo zabeležiti nobenega imenovanja pri justici, ne pri finanči, ne pri pošti, kjer bi se ne prezirali in zapostavljali Slovenci, kjer bi se ne bilo pravici v obraz. C. kr. pošta v Ptujju n. pr. šteje celi regiment uradnikov. Med temi je več takih, ki ne znajo besedice slovenski, ki za službovanje na Slovenskem sploh niso nič sposobni! Če se Slovenci hočejo le količkar ravnati po besedah bivšega poslanca Glöcknerja, morajo proti takim nezmožnim uradnikom nastopiti, njih odstranitev tirjati! To pa tembolje tam, kjer tak uradnik nastopa surovo, kjer naravnost žali in izliva slovensko narodnost, kakor je to storil uradnik c. kr. pošte v Ptujju Grunseis, ki je slovenske kmete v uradu pred več ljudmi pasoval z besedami: „Ihr seid rechte windische Schafe“. Pričakujemo in tirjamo od c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu, da uradnika Grunseisa nemudoma odstrani!

Slovenski števeni kandidati za mesto Maribor.

Shod, ki je bil v nedeljo sklican v „Narodni dom“ za volilce, ki so za samostojnega kandidata, je bil za mariborsko slovenstvo gotovo eden najvažnejših, kar smo jih doslej doživeli. Zbralo se je do 100 volilcev. Dr. Vrstoršek pozdravi dolže. Predsednikom shoda se izvoli g. dr. Pipuš. Dr. Vrstoršek govori na to o razlogih, ki opravilajo nastop slov. števnega kandidata. Del, in sicer močan del mariborskih Slovencev smatra pač ono taktično potozo za najboljšo, če oddajo Slovenci že pri glavnih volitvah glasove soc. demokratu. Vendar ne kaže tega storiti, ker moramo gledati tudi v bodočnost, ne misliti samo od danes do jutri. Slovenci si moramo enkrat postaviti lastnega kandidata, če hočemo napredovati. Kandidatom predlaga pesarja g. K. Tratnika. G. Tratinik sprejme kandidaturu.

Govorili so še g. Medvešek, dr. Pipuš in drugi, ki so vsi razen enega poudarjali potrebo, da sešteje mo mariborski Slovenci svoje glasove ter priporočili g. Tratnika. Tratinikova kandidatura se sprejme. Za sluzaj odjih volitev se potrebno čim prej ukrene; da se bo za ta slučaj pripravilo soc. dem. kandidata, je skoraj gotovo. Gosp. V. Weislevi želja, da se po možnosti še skliče kak shod pred volitvami, se obljubi vsteti.

Značilno je, da so bili navzven večinoma sami delavci in obrtniki, kii so, kolikor so razoderale besede nekaterih govornikov-delavcev že napol pristali soc. dem. ali pa kršč. soc. stranke in da so baš ti za števnega kandidata. Značilno je to tem bolj, ker se je s tem jasno pokazalo, da tli v mariborskem slovenskem delavstvu, še več kot ikriška rodoljubja. Pokazalo se je, da je njih narodnost vsaj toliko vredna kakor tista baje edina pravilna, patentirana narodnost nekaterih „inteligentov“.

Tako se bodo torej cepili slovenski glasovi na tri kraje. Eni so za to, da se kar voli z soc. demokratu, drugi so za samostojnega slovenskega, tretji za nemškega kršč. soc. kandidata. Ko bi nastopili mariborski Slovenci skupno bi postali odločajoči faktor. Treba nam je edinosti — to se je dobro poudarjalo tudi na nedeljskem shodu. A kar nas drugi niso ideje, niso nazori — kar nas drugi je slovenstvo; na to so sicer nekateri govorniki pozabili. V nevarnosti ni toliko katolištvo, vera, v nevarnosti je narod, najboljši dokaz tega baš Maribor, kjer je tri četrtine nemškega prebivalstva slovenskega pokolenja a še vedno katoliške vere. Vedeti je namreč treba, da zavre vsaj v Mariboru odpadnik slovenskega naroda najprej narodnost potem še le vero! Le močna organizacija, ki ji bo temelj in smoter delovanja narodnost, ki pa bo v vsakem oziru tolerantna — le takina organizacija bo rešila

LISTEK.

V spomin gospe Apoloniji Vrečer.

Spisal Vladimir Brezovnik

Ta in ta, ki je slihal trepetajoče, tožeče zvoke njihovih zvonov, se je verno prekrizal ter pomolil očenaž za določo gospe Vrečer, ki se je preselila iz sveta.

Tam v hiši žalosti pa je ležala ona na mrtvaškem odru obdana od svet. To svetlo so trepetale in semirno drhtele. Bilo je, kakor bi bivala duša pokojnice še v sobi, kakor bi tih poltavala po sobi ter nekaj iskala, morda kako stvarce, ki jo je za življenja ljubila, morda se je hotela še od vseh, od vsega, kar je bilo v sobi posloviti.

Ob odru se je menjavala množica ljudij. Vsak je hotel videti blago pokojnico, vsak jo je hotel pokropiti in zmoliti za njo očenaž. Slišal se je mnog polnzađen plač.

Rodila se je leta 1833. v Vojniku pri Celju. Ne baš premožni, a pošteni, blagi starši so vcepili duši njeni blagost, dobroto in usmiljenje do trpečega sošlovca.

Njeno čisto življenje in nje delavne roke so ji pomogle do moča, ki je bil premožen in spoštovan daleč naokoli, do g. Karola Vrečerja. Po pridnosti in delavnosti njenega so-pruga in po njeni skrbnosti je nastlo premoženje, tako da sta bila ena najpremožnejših daleč naokoli.

Poročila se je z njim leta 1858. meseca majnika. Bila je njegova druga žena. Našla je v hiši že celo kopico malih, skrbne roke materine pogrebojčih, otrok. In bila jim je prava mati, ni jih ločila od svojih.

Na dan smrti so vsi pravi nje otroci in pastorki plakali ob njenem mrtvaškem odru.

Kar je bila svoji rodbini, to je bila tudi ubodcem in revam — prava mati. Njena kuhinja je bila nekaka kuhinja za ubode, ljudska kuhinja. Če si prišel okoli enajste ure dopoldne k njej — sedela je vedno v kuhinji — videl si izstradane obraze otrok in

usmiljenja prosoče poglede žensk. Ta je stal z lencem in prosil juhe, ona je prosila zopet pomoči bolnemu možu. Ustregala in pomagala je obema. Lonček je vedela napolniti z juho in ubogi je dala denarja. „Če boste v stiski, le pridite“, je dejala. — To se je ponavljalo dan na dan, mesec za mesec, leto za leto.

Rodila jo je slovenska mati in ona se jezika matere svoje ni zramoval nikdar. Pri vsaki priliki je pomagala Slovincem. Če so napravili veselico, je dala svoje prostore na razpologo in prispevala tudi z denarjem. Pri občinskih volitvah je oddala, po smrti svojega moža, svoj glas vedno in brez pomisleka Slovincem. Tudi pri združnih volitvah v okrajni zastop je edino njen glas odločil.

A vendar je bila tudi radi tega pri naših nasprotnikih zelo spoštovana. Ob času boleznj so ji obiskovali in na dan pogreba so ji sledili vsi Nemci, kolikor jih je v Vojniku.

Predstreljivo so plakali zvonovi vseh treh cerkev, ko so vzdignili krsto.

Zadržela je tja po zraku mila in predstreljiva pesem žalujka, zapeta od slav. celjskega pevskega zbora. Zrosilo se je marsikomu oko in rodilo se so solze iz prave žalosti.

Počasi se je premikal dolgi sprevod proti pokopališču. Vse, kar je imelo čas, ali si ga je moglo zreti, vse je prihitelo, da skaže blagi pokojnici zadnjo čast. Iz Celja, Frankolovega, Šmartna, Nove cerkve, Dobrene, Vitanja in Petrovč so prihiteali ljudje.

Slišal se je plač sorodnikov in vseh drugih, katerim je pokojnica z radodarnim roko pomagala.

Ko so se odmošile na pokopališču molitve, je g. župnik Vodušek z vnesenimi besedami slihal življenje pokojnice od njene žibelki do smrti. Med drugim je omenil, da je bila velika dobrotnica župne cerkvi in vedno zvesta hišarica svojega.

„Nad zvezdami še blaga duša tvoja biva“ tako so perci zapeli in mili akordi so vlivali v srce tolažbo in pomirjenje.

Vsak pa je vedel, da se je pokopala z današnjim dnem dobrotnica, kakorčine vojnika čim ni imela in ni poznala.

mariborsko Slavenstvo. V nedeljskem sestanku vidimo nekatere začetne pojave boljše bodočnosti.

84. občni zbor c. kr. kmetijske družbe štajerske.

III.

Loti in lovsko zadeve. Priobčeno samo one stvari, ki se tičejo tudi Spod. Štajerske, Podružnica in Bruck ob Muri predlaga, naj vpliva glavni odbor na to, da se popolnoma odpravi redno kraljevo divjačine, ki to je pomnožilo in škoduje kmečkim posestnikom. Se sprejme. Odpod. Girmayr se je ukvarjal z novo lovsko postavo in zahteval impenitent, Grof Attems ne je odgovoril, da stopi ta še le 10. aprila "veljavno in se je še ne sme obojati (!)". Vprašanje zajcev pa se najlaže reši na ta način, da vzamejo posestniki (to so večinoma občine) love sami v najem. Na to je razpravljali dvorni svetnik Hammer-Purgstall obširno novo lovsko postavo in je dejal, da občine po njej nikakor niso odkodovane. Le 13 občin se je poslužilo one točke v stari in v novi postavi, ki govori o zatiranju zajcev.

Sol. Podružnica na Kamu (Sr. St.) je predlagala, naj spravlja c. kr. salninska uprava sol raje v „štokih“ v trgovino kakor pa prešano in bricketno sol.

Narodnogospodarske in zakonske zadeve. Predlog podružnice v Ašenzu: Ako potrebuje med dvema mejsama pri paši v zgradbi ali na planinah le jeden plot v varstvo živine in pred spojo, naj ga postavi oboja. To določilo naj skusa doseči osrednji odbor. Plačevanja stroškov za oboje poljedelske delavce, naj ne nosi gospodar, ako bolerni po določbah poseleškega zakona ni zakrivil. Znižanje zemljiških dalkov, oziroma spremenitev celoga darčnega sistema za zemljiša ste predlagali velikonosedeljska in mariborska podružnica.

Zanimiv je predlog ljutomerske podružnice glede promitvenje raznih živil, jaje, perotnine, svinjine, vina itd. Kmetijska družba bi naj izposlovala postavo, da bi moralo biti vse ograko blago, ki se med temi živilki kot „štajersko“ prodaja, oblastveno zaznamovano kot „ogrsko“, ker je navadno slabe.

Mariborska podružnica je predlagala, naj bi se znižala pristojbina za kuhinje domačega žganja in sadja; šentilska je še dostavila, da bi se smelo brezplačno tudi nekaj tabaki žganja, ki je moral posestnik zavoljo slabe letine stive ali tropine kupiti.

Predlogi glede starostnega otkrbovanja kmečkih delavcev, glede po-

manjkanja poslov, znižanje voznine za kmečke delavce na drž. železnih ob času šetve in še drugi so se izročili osrednjemu odboru v pretres.

Sadjarstvo. Predlagala je podružnica na Kamu, naj se goje v delatnih drevesnih prav posebno „moščanice“ ker po teh kupci najbolj vprašujejo in tudi na Vzh. Štajerskem najbolje uspevajo. Na željo statinske podružnice bi naj sestavil osr. odbor poseben imenik zanesljivih in solidnih tvrk, katere kupujejo sadje in drage poljedelske pridelke.

Na to se je izrekla na predlog barona Rokitskega zaupnica poljedelskega ministru.

Odklikovani so bili s srebrno kolajno na Spod. Štajerje: E. Martiny, višji geometer v Brezicah, dr. Schmierman, zdravnik v Rajhenburgu, Jos. Simon, oskrbnik v Rogatcu.

Predsednik grof Attems se je na to zahvalil vsem udeležencem na običnem obisku in zaključil občni zbor. Popoldne je bil v hotela „Nadvojvoda Ivan“ stavstven obed, pri katerem je svrjala vojaška godba.

Na tem shodu so govorili skoro samo Nemci, razne stvarne in unne gospodarske predloge so stavile samo nemške podružnice, ter se je vesed tega večjidel oziralo pri razpravi samo na nemške dele detele ali pa na interese nemških gospodarjev na Spod. Štajerskem.

Ali ni v nobeni slovenski podružnici kakoga stebra novoustavljene „Kmečke zveze“, da bi bil stivil sam ali potem podružnice na tem občnem zboru štaj. kmetovalov kakšen pometen in koristen predlog?

Politični pregled.

Domače dežele.

Cesar je v Pragi in ostane v češki prestolnici 12 dni. Voditelj Nemcev na Češkem so izrekli v „N. Fr. Presse“ svoje mnenje o tem dogodku — na svojo način. Priznati treba, da so se pokazali malenkostne. Trde namreč, da je ta poset koncesija Mladočehom. Mladočehska stranka bode v tem cesarjevem posetu ojačena, zato so nje voditelji zahtevali in dosegli, da je prišel cesar že pred volitvami v Prago in da ostane tam 12 in ne samo 6 dni. Dr. Wernsky se spodiška celo nad tem, da so vabilna na dvorne gostije tiskana v češkem in nemškem jeziku, dočim so bila do sedaj vedno le izključivo nemška! — Eden teh prvakov se tolaži celo s tem, da se bode cesar lahko po nemških trobojnicah na Pfyokpeh in drugih glavnih ulicah prepričal, da Praga še vedno ni

— češka. — Ta zadnja želja se ni spopolnila. Mesto je okrašen — trobojnic pa ni videti — ne slovarskih, ne nemških: vse je mirno, trezno in zdrljivo. Češki politiki ne bodo kovali političnega kapitala s tega vladarjevega poseta. Čas piše: „Nemški politiki se zastoj trdijo — vemo, kaj cesarjev poset pomeni in kaj ne pomeni. Misleče glave na Češkem, spamo, da na obeh straneh, gledajo mirno na razmere. S svojega socijalnega stališča bi prav tople pozdravili kako socijalno ustanovo ter smo prepričani, da bi tudi cesar sam, kakor že večkrat, prav rad videl, da bi se v spomin tega poseta, postavlja vrsta zdravih, lepih delavskih hiš ali osnovalo kako posebno socijalno podjetje, s katerim bi mogla Praga izraziti svojo radost na demokratičnih posledicah splošne volilne pravice.“

Minister pravosodja dr. Klein si prizadeva, da bi bilo imenovano pet odličnih avstrijskih odvetnikov za dverno svetnike k najvišjemu sodišču. Za Češko bosta imenovana en Čeh in en Nemeč. Kaj pa za nas Slovence?

Glede sodnih imenovanj na Češkem so se končno ministri predsednik Beck, minister Klein, Pacak in Prade po dolgih posvetovanjih in pogajanjih sporazumeli ter je baje pričakovati, da bodo imenovanja popolnoma pravica obem narodnostim na Češkem.

— Za slovenske kraje se izvrše imenovanja brez dolgih posvetovanj. Dr. Klein izvrši kar mu kongre Prade po naloga nemškega narodnega sveta in Wastiana, svetaje — in stvar je v reči.

Maloruski poslanec bode v bodočem parlamentu 30. Kljub temu, da je novi volilni zakon prav po mačehovski krivici Malorosom, bode sedaj v prvi imeli v resnici parlamentarično zastopstvo. Nemci se že prično gibljejo, da bi to znatno malorusko delegacijo pridobili na svojo stran. Vabijo je k sebi s programom narodne avtonomije. Kot dobri in previdni politiki pač dobro vedo, da bode Malorusi delali v parlamentu praktično politiko, ker tako tlačen in zanemarjen narod, borec se za najprimitivnejše osnove svoje narodne eksistence ne more delati drugačne politike. Neni odlični maloruski politik je te dni izjavil: „Nasa glavna zahteva je: avtonomija vzhodne ali rusinske Galicije. Ta edino nam more dati prirodni razvoj in narodnem, kulturnem in še posebno v gospodarskem obziru. Načelni nasprotniki te naše življenjske zahteve so Poljaki, ali bolje rečeno vladajoči sloji v Galiciji. Zato bode imeli rusinski poslanci svojega glavnega nasprotnika v polski delegaciji. Za rusinsko avtonomijo se bode borili naši poslanci z vsemi močmi in

iskali bode zavzeznikov na vseh straneh.“ — Nasa slovenske razmere so rusinskim zelo podobne; se li bodeči obe delegaciji našli v bodočem parlamentu?

Ogrska koalicija je slavila 11. t. m. jubilej svojega emoletnega obstanka. Znano je, da je stalo Ogrsko pred letom pred korakom iz formalnega absolutizma Fejervaryjevega do stvarnega, eventualno vojaškega absolutizma. Ta korak ni bil storjen; krona in večina v parlamentu sta sklenili pakt — po katerem je prevzelo sedanje koalicijsko ministristvo vladno v deteli. V tem kabinetu sede 4 pristai načela, po katerem je bila sklenjena poravnava med Avstrijo in Ogrsko 1867. l. manjšina t. j. trije ministri se drže načel iz 1848. l. Dogodilo se je, da ima manjšina v ministristva večino v parlamentu za seboj in torej tudi vladno moč v rokah. To se kaže posebno pri pogajanjih z Avstrijo. Uplivu 1848nikov treba pripisovati vse uspehe, ki so jih dosegli Madžari v svrhu gospodarskega osamosvojenja Ogrske, med katerimi je tudi dovoljenje, da bode smela Ogrska še predno potečejo trgovaške pogodbe z vsanjsimi državami, proglasiti svoj samostojni carinski tarif.

Vnanje države.

— **Rusija.** Spor med duno in vlado se je že ublažil. Ministrski predsednik Stolypin je pisal predsedniku dume Golovinu pismo, v katerem vada, da je mogoče pretresti in obdelati sporna vprašanja stvarno in pogoditi se o njih sine ira et studio. Stolypin nima nič proti temu, ako komisije povprašajo privatne strokovnjake za svet; ne more pa dovoliti, da bi oficijelno povabile privatne strokovnjake naj se vdeležujejo sej v komisijah. Ves prepir se vrtil, kakor je videti le še za besede, zato se je najdaji, da se vse poravnava. V interesu ruskega naroda bi bilo, da se ustavno življenje v Rusiji okrepri ter rusko življenje prerodi.

— **Macedonija.** V ogrskem parlamentu je stavil srbski posl. M. Polit na vlado to je interpelacija: Od kar je bilo sklenjeno v Münstegu med Avstrijo in Rusijo sporazumjenje, so pretekla že 4 leta, ne da bi se bile razmere v turških provincih zboljšale. Morenje traja že nekoliko let. Današ zagovarja Anglija avtonomijo Macedonije, s tem pa je bila Macedonija, kakor nekdanj vzhodna Rumelija kmalo pripojena Bolgarskemu. Velikobolgarsko bi pač težko da odgovarjalo interesom naše države in še posebno interesom Ogrsko. (Iz te interpelacije govori jasno utaljeno srbsko samoljublje, katero bi videlo Macedonijo rajše pod

Diogen.

Hrvatski spisal Avgust Senca, prevedel — njij — (Dalje.)

Bilo je proti večeru. Ravnokar so umolkne orglje. Skozi zakrčena okna najhne kapucinске cerkve na Dverci padali so solčni prameni na tlak. Večernice so bile kostane, ljudje so se razšli, le posamezne osebe so še ostale in nadaljevale svoje pričetne molitve. Poleg vhoda je stala široka, starinska spovednica z oknicami, premenšteni s lesenimi palčicami. Če bi pogledal kdó nastančje v njo, zagledal bi dve senči, dve molki osebi, stisnjeni v kot. Sedaj je prišel v cerkvico stari pater Ambrozij. Zlati, solčni grameni padali so na njegovo belo, dolgo brado, da se je lesketala kakor zlate niti. Starac je stal agubčen blizu spovednice in gledal pasljivo okrog sveč, držel v roki velik ključ cerkvenih vrat. Samo ona ženaka oseba je še klečala

na klečalnika. Tudi ta vstane, da odiše. Plahih korakov se približa patru, a na lica starčevom zaigra dobrohoten smehljaj. Deklica obrne svoj obraz proti svetlobi — v črnih obeh ji zablišči čuden plamen, poln svetlega čuvstva, v očesnih jamicah pa se je lesketala gorka solza. Zlati solčni žarki so obserali ta mladi angeljski obraz, ki je s svojo očarujočo milobo osramotilo vse angjele in svetelce po oltarjih. Ta deklica je bila Rozika. Takorekoh na prvih pristopi k patru, dvigne svojo rahlo vršnico obliko ter izvleče izpod nje šopek svetih cvetic.

„Ah!“ zasliši se vadih iz spovednice, toda hitro utihne.

„Kaj je?“ prestraši se deklica.

„Nič, nič, gospica“, odgovori kapucin, „najbrž verite ali pa netopir.“

„Pater! Nesite to Belizaru! In tukaj imejte za mašo.“

„Gotovro nesem, a zakaj mi dajete ta denar za mašo? Saj so pomagale in

Belizar hodi prsto po mesta.“

„Niso še“, zmaje deklica taločno z glavou, „to je samo navidezno, samo izgovor.“

„Ali je to mogoče?“ začni se starček.

„Le verujte, to dobro vem. Kako pa se mu godi?“

„Dobro.“

„Zahaja večkrat? Toda molčite.“

„Ali vas izprašuje, kóto mu pošilja cvetlice?“

„In še kako. Hotel me je podkupiti. Toda on ne zve ničesar. Tudi gospod Jankovič me je vprašal. Toda jaz mu nisem povedal drugega, kakor da mi jih daje pri vsakih večernicah neka dama. Da, poljubil je cvetlice pred menoj.“

„Poljubil“ razvrnne se deklica.

„Oh oče, berite mašo, molite, in ako bo rešen, sezidam vam novi altar.“

„Naj Bog da.“

„Z Bogom.“

„Bog vas blagoslovi, gospica.“

Deklica tihou odiše. Kapucin še obide enkrat cerkev, prikloni se pred glavnim altajem, agasne lač in boče zapreti vrata — a nekdo ga sgrabi vzsadaj za rame. Ambrozij se strese in se ozre. Pred njim stojiita Belizar in Jankovič.

„Vi, magničite?“ začni se kapucin.

„Da, pater; dajte šopek Belizaru, prihranite si vsaj pot.“

„To ni lepo! Vi ste mi ugrabili tajnost iz skrivališča. Odkod?“

„Iz spovednice“, pravi Belizar.

„To ni lepo.“

„Molčite. Čitajte dve naši! Bog vas milisi, ker ste dobra duša. Nošite tudi naprej šopke, a Rozika ne povejte ničesar.“

„Ne, ničesar“, namahne se kapucin, „lahko noč, gospoda“, še spregovori in zaklene vrata.

• • •

(Dalje v naslednjem.)

Turško kakor združeno z Bolgarijo, če ne more biti pripojeno Srbiji). Wekerle je na to potolazil srbskega patrijarha, češ, da sprazumljenje v Mirostrove blagodejno upliva na Macedonijo, da je tam že mnogo bolje itd., da je naše politike edina svrha ta, ohraniti na Balkanu status quo (to je vse v starem neredu), da se naša diplomacija popolnoma ujema s politiko Anglije in da na Anglijskem propagira idejo macedonske avtonomije le „Balkanska liga“, ki je pa samo humanitarno društvo brez političnih namenov. — Wekerle pač sam prodrobo ve, da to ni res — in da je Angliji v resnici mnogo na tem ledeče, da se napravi v Macedoniji red in če bi se jo imelo zato priklopiti tudi Bolgariji.

Depisi.

Dr. Povalejev shod v Novi cerkvi pri Vojniku se je tudi potleno ponesrečil. Res se je oznanjalo dve nedelji iz pritičnice, da pride „katoliški“ kandidat. Govorilo se je po Novi cerkvi, da bo Povalej vse storil za nas, še zvečeval nas bo, pa baje je tudi minister. Komandiral je g. kanonik dr. Gregorec, ki je vsakemu kmetu, ki je prošil besede, kratkotalno zabrusil v lice: „Tih bod, sromoček!“ (Gospod kanonik je že menda z vsemi bratovščino pil!) V poldrugo ur trajajočem govoru je dr. Povalej pravil svoje „novice“ in se pri vsakem drugem stavku trkal na prsa, kako je veren, tako da je že vse navzočim presedalo. Omeniti še moramo, kaj je iznešal ta akademsko naobražen človek v 20. stoletju! Povedal nam je, da so gledišča samo zato na svetu, da se ljudstvo pohujšuje in naša sveta vrata blati! Čestitamo, gospod doktor! Ker ni dobil nobeden izmed kmetov besede, je postajalo razburj in večno večje. Gosp. visokolete Prekoršek iz Vojnika je prošil trikrat besede, odgovorilo se mu je s „tih bod“ in pa „vrzite ga ven“. Nato je sklical g. Prekoršek samostojen shod, kateremu sta predsedovala dva posvetnika domačina. Takoj se nam je pridružil tretjina navzočih. Govorili so gg. Frídač, Prekoršek, Golavšek, Jelen in drugi. Nato je pridrla za nami nahajalska mladina iz Dobrne in nas hotela z delniki pobiti — in gosposje duhovniki in dr. Povalej so bili veseli svojih ovčic in jim pritrjevali. — Razsodno, neodvisno kmečko ljudstvo pa je z navdušenjem sprejelo Roblekov kandidata, se mirno razšlo in pustilo kričati in vpiti podvirjane ljudi.

V začetku je bilo na Povalejevo shodu okoli 150 ljudi, za Robleka jih je bilo 50 odločnih, drugi so se bali kanonika in navzoči župnikov in kaplanov, pa so govorili bolj tihob med seboj: „seveda, kmeta hočemo, pa ne dohtarja“. Ko je za Dobrna zakomandiral: Živijo Povalej, so pa še drugi pomagali, da bi se gosposdom ne zameriali. Predsednik shoda, gg. župan Pinter, nam je sam rekel, da je za Robleka, da pa ne more tega pokazati, ker se boji zamere. Imamo tudi priče, da je dr. Povalej šenal svoje ljudi, da so pridrli na naš shod in z krikom in tuljenjem onemogocili mladino zborovanje. Ves krič in vse laži vam ne bodo pomagale, ker ljudstvo je zaželo samo misliti!

Iz Savinjske doline. G. dr. Povaleju zadnja beseda z Vami je vsaka stvarna in dostojna polemika nemogoča, ker čisto po klerikalno drozno kipačino ne mersimo trditve vrh druge, brezvestno obreketate nasprotnike ter delate iz sebe „preganjano nedolžnost“.

Vi pišete: „V mojo tolažbo povem takaj javno, česar bi ne storil, če bi ne bil v to po razmerah v resnici pri-

siljen, da sem dobil od ministrstva več precej aktov nazaj v dodatni predpis v prid državi, nikdar pa še ne enega, akoravno bi ga pozakonzno in obstoječih naredbah ravnatoko moral dobili, če bi bil kdaj izvršil odmero v škodo stranki“.

Na to odgovorjam, da ga ni v Avstriji sradnika, ki bi bil še kdaj dobil od cenzurnega urada finančnega ministrstva nalog, naj da uradno povrniti stranki svoto, katero ji je nepostavno previsko odmeril ta ali oni „pristojbinski referent“.

Dejal sem jasno, da država vse nadomere ignorira in po krivici inkasirane zneske tičeš, če se stranke same ne oglasijo in ne zahtevajo povrnitve previsko odmerjene in plačane svote. Iz te nemoralne prakse finančne uprave boče g. dr. Povalej kovati kapital za se in za svoje vzorno in ljudeško uradovanje.

Gospoda dr. Povaleja pozivjam, naj odgovori točno in jasno na ta-le vprašanja:

1. Je li že kdaj kaka stranka z uspehom rekurirala proti Vaši odmeri pristojbin?

2. Ali rekurira stranka proti previskosti — torej nepostavni in krivični odmeri — ali se pa morda v rekurzi pritožuje, da ji je „pristojbinski referent“ premalo odmeril?

3. Ali vlagajo stranke proti vsaki krivični in nepostavni odmeri rekurzi? Ali ni marveč baš nasprotno resnica, da velika večina bodisi iz neverdnosti, indolentnosti ali iz strahu pred troški sploh ne rekurira, ampak mirno plača previsko odmerjeno pristojbino?

4. Navedite postavne in ministrski naredbes, s katerimi je nalozeno finančni upravi, da ex offi (t. j. uradno brez rekurza) konstatirajo zmoto „pristojbinski referent“ no škodo stranki ter naj te krivično inkasirane svote stranki bodisi v gotovini povrne ali pa zaračunaj na druge finančni upravi dolžne davščine.

Če ne morete na ta vprašanja jasno in točno odgovoriti, se ne bom mogel čuditi, da Vam „predpostavljene“ organi niso naklonjeni. Čut sazalnosti in dostojnosti se tema protivi. Za me bi tako občevarje tudi ne bilo.

Savinjski kmet.

Dostavek: „Pristojbinskega referenta“ opozarjam, da tu govorim o povrnitvi nepostavno odmerjenih pristojbin — in ne morda užitnine ali carine, katere se v resnici ex offi vrača, če cenzurno oblastvo konstatira nepostavno nadomere.

Nova Štifta pri Gorajem gradu. (Šolska kuhinja.) Kakor do sedaj že par let, se moram tudi letos javno zahvaliti blagim dobrotnikom, ki so radovoljno pripomogli, da je dobilo na naši šoli od Norega leta do Velike noči v 52 dneh 2839 šolskih otrok opoldne tople kosile. Mnogo potrebnega se je storilo na ta način revni in oddaljeni šolski mladini v telesnem in tudi duševnem oziru. Veliko otrok bi namreč popoldne ne obiskoval šole, ako bi ne dobili toplega kosila ter bi tako zamudili marsikaj potrebnega in koristnega za svoje bodoče življenje. Bil bi slab šolski obisk in vsled tega tudi slab napredek za celo šolo, kakor tudi za posameznika. In akoravno bi morda popoldne v šoli od glavnih medel in ne zamudili šolskega pouka, nastane vendar vprašanje, bi li tak ponk imel-povoljen nepoh? Mislim, da ne, ker le v krepkem telesu biva tudi zdrava duša. Naj nam tedaj se bude izrek, da le v zdravem telesu biva zdrava duša, prazna hrana, nego pristavimo to v istinito dejanje, ako hočemo doseči ne samo za šolo in posameznike povoljnih uspehov, nego tudi da vzgojimo in od-

gojimo zdrave in čil narod, ki bo mogel enkrat samostavno odločevati o svoji usodi. Naj se tedaj nikdo ne strahu truda in tudi nevažnosti, ako bohe ustanoviti šolsko kuhinjo, nego naj ga navedaja zavest, da je storil svoje dolžnoto napram narodu, iz katerega je in za katerega „mu je sveta dolžnost darovati svoje moči, in mislim, da bode vsakemu človeku blagega značaja to najprijetnejše plačilo. Na delo torej!

Da bode pa tudi drugim v vsodobno in posnemanje, hočem tu navesti imena blagih dobrotnikov, katerim se še enkrat v imenu obdarovane mladine najprijetneje zahvaljujem. Ti dobrotniki so: Sl. Okrbitivno gornjegradijskih gračin in sl. Posojilnica v Gornjem gradu, potem gg.: notar Drukar, orožnik Hodnik v Gornjem gradu, Fr. Kolenc v Juvanju pri Ljubnem, Peter Račigaj v Bočni, Janko Poklin v Kamniku, Aleks. Retter, Aleš Žirovnik, Fale Fr., Janez Mavrič, načelnik kr. šol. sveta, Jakob Strnad, Vrišnik Juri, Matevž Enci, Šurk Matevž, Kos Anton, Jakob Savinšek, župan; Franc Stortelj, Franc Trtnak in več drugih, vsi iz Nove Štifta. Vse te blage dobrotnike prosim, da bi še nadalje ohranili svojo naklonjenost temu dobrodelnemu namenu in da bi našli še mnogo posnemovalcev, vsem pa v imenu mladice zakliče prav prično: Bog plati!

Šolsko vodstvo: Nova Štifta, dne 11. aprila 1907.

Ivan Kele.

uslužitelj in vođa šol. kuhinje.

Šmarje pri Jetinh. Svoječasto smo objublili bili, da hramono zadevo državno-pravnega funkcionarja pri šmarnski sodnji pred očmi. Zato poročamo, da se to mesto do danes, vkljub temu, da so pretreli že štirje meseci po razpisu, še ni zasjedeno. Ker se pa žal nobena državna ali sploh javna služba ne oddaje, ne da bi pri tem polnitvi ali pa protekcija ne igrala svoje vloge, tudi ta službica ne dela izjeme. Na to smo že v prvem svojem tozadernem članku pokazali. Nikakor se nam pa takrat ni sanjalo, da s tem to nit (politike in protekcije) tako skritično in zavojlamo, da se ne bo moglo drugače razvoljati, kakor da nobeden prvotnih prosilcev te službe ne dobi in da se bo kakalo odrešenika iz te zagate, ki naj pride, tako se sliši, v osebi enega uradnikov domače sodniške pisarne, ki stoji baš pred prezastuženim spokoženjem. Ta Mesija je nadofečaj Joz Kolariček. Koj po 1. aprila je zaprosil upokoženja, ker mu po novem zakonu o uradniških plačah že šteje cela plača v pokojnino in ker je tudi v istini dolatrdn. To dejstvo se spričaje neovrgljivo s tem, da po vložitvi prošnje za upokoženje gospoda nadofečaja ni več v urad. Ker je na svetu vse nadomestljivo, se ga tu posebno ne pogreša in se ga ne bo. Vsak mu iz sreča želi še dolgo življenje, pa izren šmarnske sodnje. De državno pravdnitvo ni tako usmiljenega srca. Hoče ga nekako po vsi sili izmognati. Sicer ne da bi mu nalagalo novega uradnega posta. N/a se moč smili. Zato prosimo gospoda nadpravnika, naj bo vsaj on toliko občuten proti gospodu nadofečaju Kolaričeku, da ga ne imenuje državno-pravnim funkcionarjem. Naj v mira počiva! Tudi brez njega bode šmarnske sodnje kazenski oddelek shajal; da, trdi se, da bo istena v večji prid, če ravno ta gospod ne postane funkcionar. In mi smo tudi tega menija. — Jos. Stritar je zapisal: „Kaj pamet — sree, sree!“ Mi pa rečemo za ta slučaj: „Gospod nadpravnika, pamet — in sree, sree!“

Tudi laž v sili je greh, pravi katoliški katekizem. Poročila v „Slovenca“ in „Slov. Gospodarju“ o shodu na Mestinjem in napadi teh

listov na kmečkoga kandidata za volilni okraj Šmarje-Rogatec-Korje Vinka Žarnana pa pričajo, da so zagnali ta nauk katoliške cerkve dalavnik, ki hočejo dr. Koroseca tem okrajem viliti za poslanca, in pa dahovnik dr. Korosec sam, med staro šaro . . .

„Slovenec“ in „Gospodar“ pišeta da so „zborovalcev“ proglasile Koroseca kandidatom. Poskrbelo se je, da je zvedel za te trditve preprost slovenski kmečki fant, ki je bil na shodu. In ta piše: . . . Kaj bi Slovec napravil z „Gospodarjem“ in „Slovencem“, ker tako strašansko lažeta; v lajrečjo lažo bi vse vrgei in z nogami potepal. Volilni shod na Mestinju . . . je bil sijajno obiskovan, nad 1000 moč je bilo na shodu, in vai za Vinka Žarnana. Ob 12. uri je še bilo do 100 moč za dr. Koroseca, in potem, ko so pa Vinko Žarnana začeli govoriti, so pa vai pristopili k nam, in nazadnje je še bilo kakih 15 moč za dr. Koroseca, posebno Rožkar (iz Ranjkovca), Kajbi (na Vrbeh — je absolviral to zimo „unabčiteljske“ šole v Mariboru) in Debelak (na Rodnah) so bili najbolj divji za Koroseca, in zdaj pa „Gospodar“ in „Slovenec“ ravno narobe pišeta . . . da je bilo za dr. Koroseca do 600, in za Vinko Žarnana samo 200 moč; to je vnebovpjjoča laž . . . Zdaj vsako nedeljo g. Žolgar (kaplan pri Sv. Krizu št. Slatine) v bralnem društvu izmaju govore, in to je dobro, da samo ženski spol pride poslušat, ako pride po 5 ali 10 moč, to je že veliko; in v nedeljo so rekli g. Žolgar, ker so bila skoro sama dekleta v društvu, da to ni za vas (dekleta), kaj mislim danes govoriti, pa jaz moram — in so začeli samo od volitev razlagati . . . Tako kmečki fant, ki se mu še ni otlopilo prepričanje, da je tudi laž v sili greh!

Dr. Korosec trdi v „Slovenca“, da je Vinko Žarnan za poslanca prestar, in tebi svoj strah za mandat s kršičansko tolažbo, da bo njegov protikandidat skoro umrl. Proti temu se konstatira: Ko se je zvedelo, da hočejo zavredni slovenski kmetje posoditi mandat Vinku Žarnanu kot možu, do katerega imajo popolno znanje, ker so o njem prepričani, da ne ve samo iz lastne skrajnosti, kje kmeta čevlji žali, ampak se zna tudi z besedo in persom potegniti na vsakem mestu za odpravo kmečkih nadlog, govoril je imenovani kaplan z. Žolgar svojemu in Vinka Žarnana prijatelju: „Odgovori ga od kandidature! Poznam in cenim ga kot enega najzobrazrednejših in najposobnejših naših kmetov, in da je prej izrazil željo, da hoče kandidirati, bi radi delali zanj. Samo proti dr. Korosecu naj ne kandidira. Saj je še mlad (šteje namreč komaj 50 let) in lahko počaka, da bomo prihodnje ni delali zanj!“

Tudi dvojni svetovalec dr. Ploj je prepričan o poslanjskih zmožnostih svojega sošolca na gimnaziji Vinka Žarnana ter mu je preteklo poljeje na Slatini prigovarjal, naj nastopi kot kandidat. Ta je takrat ponudbo odžil in sploh ni nikdar izražal želje po mandatu, ampak se je udal šele prošnji najdobejših kmetov svojega okraja. Njegova največja napaka je torej, da je upošteval glas slovenskih kmetov, a ne posameznih gospodov, ki mislijo, da smo kmet le to storiti, kar hočejo oni . . . Zamislivo je, kako je častil dr. Korosec Vinka Žarnana, predno so temu kmety na tako sijajen način izražali znanje. — Dne 29. marca 1907 v. j. je pisal: . . . Obračun pa se do Vas, ker prostim Vas, da to veliko zmožnost uporabite sedaj blagovoljno v svojo kandidaturu . . . Veselo pra. . . . Nam želi udani . . . Takrat ga Žolgar . . . Splošno nos“, katerega razisa sedaj v „Slovenca“ kot nekak žrak neposob-

nosti, ni nič ženski. Potolžite se, gospod doktor! Slovenski kmetje našega volilnega okraja niso tako zabiti, kakor ste jih smatrali takrat, ko ste si izbrali okraj, o katerem ste bili prepričani, da vam pada brez truda v žep, in kakor jih smatrate sedaj, ko jim nudite v svojih listih toliko nesrešni! Vase nesrešnice so najizdatnejša agitacija za nas! Nos pa mora imeti vsak tak, kakor mu je Bog ustvaril, vsi ne morejo biti tako klasinjo oblikovani, kakor je Vaš. In ako bodo ti slovenski kmetje volilnega okraja Šmarje-Rogačec-Krki, ki se ne stramujejo svojega kmečkega stana, 14. maja storili svojo dolžnost, prikrbeli bodo „špičastemu nosu“ svojega kandidata prostor v parlamentu, Vaš nosček pa ostane doma!

Sv. Lenart nad Laškem.

Gotovo bodo zanimalo našega bralca slediti kaj novega tudi iz našega kraja. Tudi pri nas je marsikaj novega. Pred kratkim so ustanovili tukajšnji klerikali „Bratno društvo“ pod naslovom „g. župnika. To društvo je takorekč „bratno društvo“ samo na papirju. V odboru je nekoliko nepristranskih ljudi in nekaj zelo vročih klerikalcev.

Posebno eden društvenih kujničar je zelo vročekrvan, da, celo predrzen. V nedeljo, dne 7. t. m. je prišel v krmo k Antonom Hraštnik, kjer je bilo že dosti gostov zbranih. Med temi je bil tudi nekdo, ki ne trobi v klerikalni rog. Ko se ga je ta kujničar narkal malo čez mero, začel je udrihati po naprednjakih ter zmerjati omejenega mladčena, čej kaj ga ni sram, da ni klerikalec. Pri tem sta ga poudirala dva druga, ki niti ne razočujeta ene stranke od druge. Ti so potem tako divjali in besneli, da jih je morala gostilničarka poriniti iz hiše pod kap. Klerikalni omikanci, ali vse ni kramp svojega obnašanja, da po krčmah mirno ljudi iztaviše! Nadalje je klicel „knjižničar“: „Mi smo klerikalci, meni so tako rekli gospod fajmšter“. Žirijo Beškovič! — Sreča ti je župnik tak reknil, saj drugega itak nič ne veš, kakor to, kar ti on pove. Kar ti pa župnik pove, to itak vsak človek lahko ve.

Vinjeni mladenci je še nekaj govoril o veri in cerkvi.

Veš kaj! Svetnik ti, da o veri in cerkvi in tudi o poltju, na katero se toliko razmek, ko zajec na boben, pri visu nočih. To so presene stvari za te. To za danes. Ako pa se troja vroča kri ne pomiri, prestrigli ti bono drugokrat tvoje protti.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Celjsko porotno sodišče. V prihodnjem porotnem zasedanju, ki se prične 22. t. m., pridejo pred sodbo slednji obtoženci: Jozefa Veznik in Marija Žžkar zaradi detomora, Fran Krupkar zaradi požiga in Fran Fjavič radi oboja.

— Zeleniško ministerstvo je naznanilo potom okrajnega glavarstva mestnega zastopnika, da se bodo pri kritični državne ceste z zeleniško v Gaborja vrodile rone zavornice. Postavila se bo tam hišica za čuvaja, kateri bo ta poosl odkrboval, če ne bo treba predolgo čakati pelcem in vozovom pred zavornicami in pa še posebno, da se ne bodo dogajale več nesreče, kakor do sedaj.

— Prepevadan je na nedolžnost čas izvoz svinj iz celjsk. okr. glavarstva v okraj Pregrada na Hrvaškem.

— Učiteljska mesta. Razpisano je na jednorazrednici v Stourak (2. pl. 7.) mesto učitelja in šolsk. vodje, na dvorazrednici pri Sv. Kaugandi na

Polh. (2. pl. 7.) mesto učitelja, na petrazrednici pri Sv. Duhu v Ločah (3. pl. 7.) troje učiteljskih mest (odbi provizor). Prošnje je treba vložiti do 10. majnika t. l. pri dotičnih krajnih šolsk. svetih.

— Bukovciak-Tebarje, 15. aprila 1907. Za nedeljo popoldne 14. t. m. je bil sklican v gostilno pri gosp. Štefanu Koteljin shod volilcev. Četudi se je proti temu shodu dopolnile na posvrednem mestu govorilo iz ust, od koder se ne bi pričakovalo in to na tak način, da si ga bomo kmetje zapomnili, se napredaj in neodvisni volilci-kmetovalci niso vstali priiti na shod, da pozdravimo in slišimo našega prijatelja in znanca ter kandidata za državni zbor gosp. Franceta Robleka iz Žalca. Vele vsemu navajan in hujkanju, kačatica polovice naj si pripisjejo v slepi strasti zbesneli zagovorniki „financarja-tobakarja“ se nas je zbralo pri gosp. Koteljin lepo število volilcev, ki smo napolnili obilne prostore. Shod je otvoril predsednik krajnega odbora narodne stranke za celjsko-teharsko okoličino in nam preporučevalno razložil, kaj mora biti poslanec, ki ga hočemo voliti kmetovalci. G. dr. Štaker je pa govoril kaj umestno o načinu prejšnjega zbiranja kandidatur ter o zgodovini izvojevanja splošne in enake volilne pravice. Ob splošnem navdušenju je razvil v krasnih besedah posev svoj kmečki program kandidat gospod Franc Roblek, kateremu so zborovalci vsak hip navdušenju pritrjevali. V imenu neodvisnih kmetovalcev sta v prisrčnih besedah, ki so bile prepone tapatam s pristnim kmečkim sarkazmom, govorila sta potem kmetovalca g. Martin Kostomaj, posestnik iz Bukoveca žlaka in g. Jakob Ločičnik, posestnik iz Trnovelj ter zagotavljala, da bodo kmetovalci, ki znajo sami misliti in si ne dajo komandirati ne iz tarovca, še manj pa iz Maribora, dne 14. maja t. l. kot eden mot oddali svoje glasove kmečkemu kandidatu g. Francu Robleku.

Kandidatura a Fr. Robleka je bila z velikim navdušenjem enoglasno sprejeta. Kmetje so kričali: „Fej, usiljivi „financar“, proč s Povalejem!“ Gorje „financarja“ gosp. dr. Povaleju, ki se tukaj usiljuje kmetom za kandidata, ko bi prišel isti nam kmetom še enkrat kvastit, kako hode tobak sadit. Tako se ne pustimo več za nos voditi od ljudi, ki potrebujejo poslanski mandat zaradi tega, da bi lažje dosegli boljše službo in zlat „krogele“, kakor se je izrazil pristni kmetovalec. Klici: „Proč s Povalejem“ so nam dokazali, da bomo in moramo oddati svoje glasove dne 14. maja t. l. edino kmečkemu kandidatu Francu Robleku.

— Štore, dne 15. aprila 1907. Shod volilcev, ki se je vršil pri nas v nedeljo, dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne v gostilni g. Karla Kostomaja, je bil vžlic skrajno slabemu vremenu dobro obiskan. Predsedoval je istemu vrli župan občine Prožin g. Ocvirk. O težnjah kmečkega stana in o nalagah, katere čakajo našega zastopnika v državnem zboru ter o sposobnostih, katere mora imeti naš kandidat, je govoril g. dr. Božič, kateremu so navržoč zborovalci, modr katerimi je bilo tudi nekaj pri-tašev socialno-demokratske stranke, navržočno pritrjevali. Zastopnik delavskega stana g. Ivan Rehek je preprečevalno govoril o dejstvu, da tarejo kmeta, kakor tudi obrtnika in delavca skoraj iste nadloge ter zahleva, da se mora naš poslanec, ki ga bomo poslali v državni zbor z vso vno mo zaslužiti za zavarovanje delavstva a starost. Tudi Rebekova izvajanja so bila vstransno odobravna. Društvo zastopnik delavstva iz Štor je povražilo, da bode delavstva volilo je tako, da bi kandidata, ki je napreden v

vsakem ozira in kor je gospod Franc Roblek tak moč, na bode tudi delavstvo z veseljem in brez pritiska od koherkali oddalo svoje glasove. Ko je dal potem predsednik z. župan Ocvirk predlagano Roblekovu kandidaturo na glasovanje, je bila ista sprejeta enoglasno brez upovora in so se slišali natančni klici: „Živijo naš kandidat Franc Roblek“. Na financarja g. dr. Povaleja so letele take besede, ki jih tu ne moremo popisati. Nač edini kandidat je in ostane torej gosp. Franc Roblek v Žalcu.

— Št. Pavel pri Preboldu. V poročilu o shodu „Ka. zveza“ se je vrtinila neljuba pomota; neodvisnega kandidata g. Robleka, za katerega se je protestni shod jednoglasno izrekel, ni bilo v Št. Pavlu, zato ga volilci niso mogli spremeniti do voza.

— Iz Zg. Ponikve. Zajdujo nedeljo, dne 14. aprila je privedlo takojšnje „Bratno društvo“ v šolski sobi počena predavanja. Govorilo so gg. potovalni učitelj Gorican, nadučitelj Petriček in trgovec ter hmeljar Vahič iz Žalca. G. Gorican je v lahko unljavem govoru razložil, zakaj kmečki stan propada in govoril o umnem sadjarstvu. G. Petriček je razložil pomen in namen „Hmeljarskega društva“ v Žalcu in pripravil za Ponikvo primerno vrste hmelja. Mimogrede je tudi nekaj omnil o čebelarstvu in njegja koristi za sadno dreveje. Želimo, da bi se tudi pri nas povzdignila ta važna go podarska panoga in pozivljamo v imenu vseh kmetov v „Bratn. društva“ g. Jurančiča, naj pride enkrat tudi k nam, da bo nas poselil o umnem čebelarstvu. G. Vahič je govoril o novem hmeljskem in lovskem zakonu ter o mnogo drugih kmeta koristnih stvareh. V imenu vseh kmetov in hmeljarjev se prav prisrčno zahvalujemo vsem trem gospodom predavateljem in jih želimo še večkrat videti v svoji sredi.

Ker smo se nadejali, da bo kdo na tem shodu omnil kaj zaradi volitev, pa ni bilo nič, bi rad o tem vendar mimogrede nekaj dostavil. Mi zgornjeponkoviški kmetje nismo proti „Kmečki zvezi“ in tudi ne proti „Narodni stranki“, ker strankarskega boja še med nami ni, vendar pa bomo volili brez ozira na to, kdo ga priporoča ali kdo ne, samo našega domačega kandidata gosp. Robleka, kajti njegja poznamo kot značajnega kmeta-hmeljarja, vrlo narodnega Slovenca, dr. Povaleja pa samo pod imenom „financar komisar v Mariboru“.

— Iz gornjekrajskega okraja. Prejeti smo od tankaj zanimivi dopis, ki slika, kako se g. prof. Roblič trudi, da bi s pomočjo gg. duhovnikov vendarje „zlezel“ zopet v poslansko zbornico. Radi preobličja gradiva ne moremo dopisa priobčiti, vse to iz še več je bilo povedano v dopisu v št. 40 našega lista iz istega okraja. Mislimo, da tam navržni argumenti in načelna nasprotna proti kandidaturi g. profesorja zadostujejo ter prepričajo vsakega volilca, da je iz stvarnih obzirov ta kandidatura nemogoča, ker to nikakor ne gre in bi bilo proti zdravemu razumu, da bi nalagali onemu samemu človeku toliko in tako važnih služb na ramena kakor je delžno odbojstvo in državno poslanstvo.

— Trbovlje. Častno kolajno za 25 leto gasilsko službovanje podelil je c. kr. štajerski namestnik gospodu Francu Kajtna, ob tajniku v Trbovljah. Gospod Kajtna je služboval 11 let pri gas. dr. v Radečah in Lohi pri Zilnem mostu ter pristopil leta 1893 trbovljskemu gas. društvu še za časa nemškega poveljstva. Odlikovanec je bil med drugimi vnet reformator trbovljskega „Feuerwehrvereina“ in deluje danes s svojo nemurno delav-

nostjo in navdušenjem za gasilsko stvar kot vođa brigadcev v prid in prosepah prevažne gasilske institucije. Na odklikovanju mu iskreno častitamo!

— Volilcev za državni zbor je v brežinskem sodnem okraju 3635 v brežicah jih je le 215, v svernikiem sodn. okraju 2039 v Sevnici sami 444. V Trbovljah je volilcev nekaj nad 2500, v ostalem laškem okraju jih je tudi približno ravnootoliko; število volilcev znaša tedaj v tem okraju 10.000.

— Učiteljski izlet v Poljane. Kakor smo že poročali, izleti „Slovenjebištrsko učiteljsko“ dne 2. maja t. l. v Poljane in sicer vsled ugode lege tega kraja tudi v slajačja slabega vremena.

Rekokedaj se slovenskemu učitelstvu spodajštajerskemu nudi prilika tovariških sestankov v večjem obsegu. Zategledaj pa se toraj obratamo do vseh bratskih društev župnega Štajerja, zlasti pa do učiteljev v mariborskem, ptajskem, šmarškoroškiem, kunjškem in celjskem okraju, da prihitijo imenovanega dne v lepo Dravsko dolino, k vnanjo zelenega Boga! Zborovanje se vrši v šoli, ter se začne ob pol 10. uri predpoldnem.

Gospod dr. Ljudevit Pivko, c. kr. gimn. profesor v Mariboru, je na prošnjo društva blage volje objubil ta dan predavati ter si v to svrhu pripravil referat:

„Tisk prvih slovenskih knjig. Novi doneski k zgodovini slovenske književnosti.“

Z veseljem pa smo sprejeli tudi vest, da se tovaršiti iz sosednjih okrajev knjižjo zglasiti k besedi o času primernih zedejav.

Oglas za obed, ki bo pri slovesno veljajo vpislati vajd do 27. aprila, sprejemata: gosp. Ljudevit Vajr, učitelj v Poljanah ali pa gosp. Božijan Krot, učitelj v Studenih pri Poljanah.

Oglasu naj vsakdo dostavi, ali se udeleži tudi v slučaju slabega vremena.

Zborovanju sledi zabavni del s petjem itd. Vsak pevec naj prinese seboj „Moh. pesmarico, Il. del“, ter naj pregleda popis zbor štev 3, 7 in 24.

Tovarišice in tovaršiti, na veselo svidenje v Poljanah!

— Umor v trgovini. Kočarjev sin Iv. Lubej iz Juršice je šel 12. t. m. na vse zgodaj v tamšnjo trgovino, da bi nakupil neke stvari. Pri tem pa ga je kmečki fant Metod Pongrac z revolverjem zavratno obstrlil. Kroglja je obticala Lubeju v plečih; odpeljali so ga v ptajsko bolnišnico, pa zelo dvomijo, bo li okrevat ali ne.

— Člani slov. opere v Varaždinu. Kakor pisajo „Nasle Pravice“, stare člani slov. opere v Varaždinu prave triumfe. Pšji so dosedaj te-le opere: „Trovatore“, „Rigoletto“, „Lucijo di Lammermoor“, prvi bode še „Fausta“ in Zajčevega „Zrinjskega“. Gledalčiki je vsak večer razpodedo.

— Kandidata iščejo — pri ptajskem „Štajersko“. Že odkar so se začele volilne priprave straši „Štajerc“ okolo a svojimi kandidati, vendar še do danes niso postavili niti jednega kandidata. Kdo bi pa tudi prevzel kandidatura za propadlo nemurško „Štajerčev“ stranko, od katere se že napreje, da bode dne 14. majnika siljajno propadla. Odkar se je ustanovila na Štajerskem „Narodna stranka“ začeli so ljudje kar trumoma obratati hrbet nemurškarskemu „Štajercu“.

— V Jančevem vrhu pri Ribnici je umrl dne 6. t. m. Fr. Vomer po kratki bolezni. Bil je ugleden velepospešnik v najlepši moški dobi ter obče priljubljen med domačini. Naj mu bo zemlja lahka!

— Ljutomerski okr. zastop. Cesar je potrdil zopetno izvolitev g.

lv. Kukurca, postilničarja in paromlinarja v Ljutomeru, načelnikom. g. Julija Thurna, notarja v Ljutomeru, podnovočnikom Ljutomersk. okr. zastopa.

— **Kmečki kandidatom** za Ljutomerski gornjeradganski, šentlenciški in mariborski okraj na levem bregu. Drave je proglašil g. Josip Murin, tovarnar za cementne izdelke, mlinar in posestnik v Krapju pri Ljutomeru.

— **Podravska podružnica akad. ter. društva „Prosveta“** je ustanovila dne 12. t. m. javno ljudsko knjižnico v Marebnbergu. To je že peta knjižnica, ki jo je ustanovila imenovana podružnica ob slovensko-nemški meji v teku svojega še prav kratkega obstanka. Z osirom na to, da se v marebnberški ljudski šoli slovenski otroci večinoma popolnoma pomemljejo, se je pridajalo k otvorjeni knjižnici tudi precejno število mladinskih spisov. Na ta način se bo vsaj nekoliko okranila in srca mladine ljubljena do svojega materinega jezika, dokler srca mila ne privedi Marebnbergu slovenske šole.

Pri tej priliki se obraba podravska podružnica s prošnjo na vae rodoljube, ki jim je na tem ležeče, da ustrdimo svojo mejo ter njene stražnike duševno povzročimo in ukrepimo, da po možnosti podpirajo njeno stremenje. Denarni prispevki naj se blagovolijo nasloviti na Hugon Robiča, štud. med. Lembah, knjige pa pošiljati Vekoslav Lešniku, štud. inr. v Mariboru Ferdinandova ulica št. 3. Vae podružnice se tičeše dopise sprejema Fr. Mravlak, kand. št. pri Sv. Antonu na Poh. postu Vuhred.

— **Fosojilnica v Mariboru** je naklonila podravski podružnici akad. ter. društva „Prosveta“ 40 K. Živelj nasli-dniki!

— **Iz Maribora**, 11. t. m. se je vrnil pri Götzu splošen volilni šoh, katerega je sklicalo „Nemško društvo“ k Götzu. S silnim pritiskom se je poročilo „moščanski stranki“, da je preglasovala soc. demokrate in je bil izvoljen predsednikom shoda dr. Lorber. Na to je govoril Wastian v splošnih frazah o narodnosti in nemstvu, o silnih stroških za vojske in šolstvu. Obrtništva in trgovstva se ni dotaknil na z jedno besedo, poredal tudi ni ničesar o zahtovah uradnikov in raznih državnih uslužbencev. In tako plitvega, nezahvalnega frazerja hočejo ravno ti stanovci, za katere ni vedel ničesar povedati, voliti! Šmešno pa je bilo, ko se je za kandidata vsemenskih mestnih močutcev, Wastiana, zavzemal zastopnik „vsemenskega“ delavstva, Botzner.

— **Zaupni shod slov. volilcev v Mariboru**. V soboto, dne 6. t. m. je sklicel dr. Franjo Rosina mariborske Slovence v „Narodni dom“ k zaupnem postopovanju o volilnih zadevah mestne skupine Maribor. Održalo se je povabilo približno 60 volilcev. Dr. Rosina kot sklicatelj otvoril zborovanje ter očrta spolno stališče tukajšnjih volilcev. Volita se jednoglasno predsednikom dr. Rosina, podpredsednikom dr. Vekoslav Bahovec. Glavna točka tega zborovanja je bila, ali naj postavijo tukajšnji Slovenci svojega kandidata, oziroma kako stališče so naj zavzamejo pri bodočih državnozbornskih volitvah. K besedi se je oglašil prof. dr. Verstovšek, ki povdarja, da nas kliče narodna zavest, da postavimo svojega kandidata. Računal je s kakimi 300 glasovi, in če drugoga ne dosežemo, vsaj to, da pride do ožje volitve. Da bi Slovenci v Mariboru prodirli s svojim kandidatom, o tem še sedaj pa tudi nek j. let naprej, se moremo miditi. Predlagal je dalje, da se volija, reklamacijski, agitacijski in častnikarski odsek, ki bi naj pripravili lista za bodočo volitev. Proti temu je govoril dr. Rosina, ki je v umestnih besedah

pojasnil tako stališče. Res, da imamo v Mariboru veliko število zavodnih Slovencev, s večino jih je med delavstvom. Imamo pri telezničarjih narodne Slovence, a ti ne bodo volili s nami, ampak volili bodo socialdemokratskega kandidata, kakor so to izjavili sami. Mogoče, da bi dosegli s svojim kandidatom ožjo volitev, a kaj pomaga to nam. Wastianova stranka bi v tem slučaju delala na vse kriplje, kakor se je to zgodilo pred tremi leti. In da se nam je Wastian bolj bati, kakor pa socialdemokrata Resel-na, to mora biti vsakemu jasno. Izbrati si moremo tedaj manjše zlo ter delati na to, da se pri prvi volitvi vržemo vsoenega Wastiana, kar bi pomnilo tudi za nas Slovence velik uspeh. Pričela se je sedaj burna debata, na kar se da predlog glede slovenskega kandidata na glasovanje. Predlog, da se postavi slovenski kandidat za mestno skupino Maribor, je bil z večino odklonjen. Velilo so se na to trije volilci v reklamacijski odsek, kateremu se je prepestilo nadaljnje delovanje, na kar zaključil predsednik zborovanje. Reklamacijski odsek je že pričel svoje delovanje. Opazil je takoj da manjka v volitvem inensku veliko število Slovencev.

„Slovenski Gospodar“ se je začel takoj zaletavati v ta zaupni shod ter postavil dva kandidata, oziroma še hoče postaviti v nedeljo, 14. t. m. jednega izven teh dveh, namreč pasarja Karola Trstnika in dr. Pipka.

Zdaj pa vprašamo, katera stranka rui narodno vzajemnost na Spodnjem Stajerskem? Kaj hoče klerikalna stranka doseči s tem? Povzročila bo, da se glasovi razcepijo in da bo pri ožji volitvi prodir vsemenski kandidat Wastian, nemški listi pa nas bodo trpali in smešili, da si upa postaviti ta peščica Slovencev svojega kandidata. Stranka, ki ita slozo in narodnost pri vsaki priliki na jeziku, je začela sedaj delati tudi v Mariboru razpetje ter cepiti slovenske glasove. Kak žalosten uspeh, boljše rešeno, poraz bo imelo to postopanje, bo nam dokazala prihodnja volitev, a žalibog, tedaj bo že prepozno popraviti zamajeno.

Dastavek uredništva Mariborska dopisnika zagovarjata vsak svojo idejo, — ki je pa prav za prav ista: naj Slovenci glasujejo za soc. demokrate proti nemškemu nacionalcu, kar je za nas v danih razmerah edino možna politika. Predloga, da bi naj pred definitivno odločitvijo sesteli svoje glasove ter glasovali v to srbo za svojega stevernega kandidata, priznavamo prednost, ker bi to glasovanje dalo Slovcem trdno podlago za politične kombinacije v bodočnosti. Predpogoj za to je pa stroga disciplina, kateri bi se moral pokoriti brez izjeme vsak mariborski Slovenec.

— **Fram pri Mariboru**. Občinski odbor v Framu je v svoji redni seji dne 9. t. m. dolgoletnemu poslancu g. prof. Robiču enoglasno svoje popolno znanje izrazil ter mu za razne njegove zasluge za občino Fram hvalo in priznanje izrekel. Obč. urad v Framu, dne 10. aprila 1907.

— **Janex Gert, župan**. — **G. dez. vod. svetnik Markčič** je v Studenci na volilnem zasedu pogorel. Sereda je prvaka „strahovlada“ kriva, da se delavci ne navdušujejo za g. delobnosnega svetnika! O „strahovladi“ pa naj vahtarja in z njo celjski mestni občeti je molčijo. Znano nam je n. pr., da je bil uradniš Hofer pri Westenu v Celju takoj odpuščen, ko se je zvedelo, da ga hočejo nekateri „nižji“ stojti proti gospodu delobnosnemu svetniku kandidirati. Ali ni to strahovlada?

— **Brško društvo za Lembah** in obkleslo je inelo 8. marca t. l. svoje občno zborovanje v narodni gostilni Naceta Rotner na Laxnici. Žal, odšlih se ne sme odje v tako obilnem številu, kakor bi bilo želeli. Knjižničar g. Anton Godec poroča o društvenem delovanju in uspehu. Društvo obstoji že pet let in njegov vpliv se že kaže. Nale ljudstvo tega rudo po knjigah in prikazuje željno vsako število narodnih častikov. Predno se je brško društvo ustanovilo so bili narodni častikov med domačini le bele vrane. Kako logo število pa jih sedaj društvo vsak teden pošilja med svoje ude!

S tem pa se je okrepila narodna zavest in poravnali ponos; ne bo sedaj tako lahko v kakem sovražnem agitatorju vleviti zastopanje v svoje mreže. Omenil je knjižničar dalje, da se je društvo jelija l. l. udeležilo planinske veselice v Rušah. Vsi so se čudili njegovemu nastopu. Na krasno okrašenih vonovih so se društveni prijetilji v Ruše. Vse so okralje domači fantje in domača dekleta. Z navdušenjem so se čeli teden pripravljali za slavnost, niso se zbalii truda, ne stroškov. Na veselici pa se s pomonem nosili znake bralnega društva, čel: „Saj smo se pokazali“. Pred leti pa bi ne bilo mogoče, koga spraviti in zaspanega Lembaha. Tedaj zopet uspeh. Knjižničar poroča, da ima društvo 59 udov. Knjižnica iteje 442 knjig, prejraje leto 1905 jih je bilo 408. Imposidlo se je tokom leta 533 knjig. Predloženo leto 1906 so bili narošeni sledeči časopisi: „Kmetovalec“, „Gospodarski glasnik“ (zastoj), „Ljubljanski zvon“, 4 „Domovine“, 3 „Slov. Gosp.“, 3 „Naš Dom“, 4 „Novi Slov. Stajerc“, torej 7 časnikov v 17 izstih. Lamsko zimo so se privedli v bralni sobi večeri, pri katerih so se sklicali molčki, čitali časnike ter se pomenkovali o teh in onih zadevah. Tudi smrt je kosila v naših vrstah in požrla dva uda. G. Adolfa Robiča, jurista in g. Roteja, bivšega župana šmerške občine. Lahka jima zemlja! Blagajničar g. Feliks Robič ugodno poroča. Društvo je imelo od veselice dobička 78 K. V hranilnici je naloženo 100 K. Gmotne stanje društva je tedaj dobro in očikne se nakupiti različne knjige ter pristopiti k „Slovenski Matici“.

Volil se sledeči odbor: Nace Rotner, predsednik, Jernej Tomine, podpredsednik, Feliks Robič, blagajnik, Anton Godec, knjižničar, Rudolf Kranjc, zapisnikar; Anton Lešnik, Janex Rotner, Julij Robič, Ivan Rall, Anton Črako, Janex Marinšek, Peter Marin, odborniki.

Dal Bog, da bi društvo smiraj napredovalo in se okrepilo v mogočnega junaka, katerega ne bo podra sobena sovražna sila! To bode našemu ljudstvu v blagor in korist.

Koroško.

— **Volilni shodi na Spodnjem Koroškem**. Tudi v podlunjski dolini se je začelo živahno volilno gibanje za državnozbornske volitve. Na svetno nedeljo je imel soc. dem. kandidat Kristjan shod pri Achatzu na Prevaljah. Ostro je govoril proti kapitalizmu, grofom in fabrikantom ter vmes povečal tudi marsikatero šaljivo-pikro proti duhovnikom. Pravil je, da so volilno reformo samo socialni demokrate dosegli. — Vrak, da se koroški Slovenci pomenujejo, je, ker je koroška politična stranka duhovnika. Proti nekonskacionalcem ni dosti rekel, pa tudi smpatja kaj. „Od česa bi na Grafenauer in Seifritz živele, če ne od tega, da eden drugega grizeta?“ Udeležencev na shoda je bilo baje kakih 150—200, največ delavcev iz Leš in tudi precej

iz Guštanja. Na shodu so se delile nemške brošure za agitacijo.

— **Kristjan shod v Črni** je bil dobro obiskan, posebno od rudarjev plajberške snije. Na shod je prišel tudi provizor dr. Arneje z župnikom Kirchmayerjem. Dr. Arneje je moral zapustiti zborovanje, ker je Kristjan zahteval, naj zapusti zborovališče. Motil je namreč govorilca. Kako se je godilo na koncu Kristjanu, nam ni natančno znano.

Na belo nedeljo je imel slovenski kandidat Franc Grafenauer volilni shod na Fari pri Prevaljah v zgornjih prostorih Steklinevo gostilne. Bilo je navzočih gotovo nad 300 ljudi, kajti dvoranja je bila natlačeno polna. Je v velji je stalo vse poimo poslušalcev. Burso pozdravljen poroč kandidat o svojem delovanju v delovnem zboru in govori tudi o političnem položaju volbe. Ostro biča gospodarstvo nemške nacionalne stranke v deteli, ki se imenuje ljudska stranka, pa pozna ljudstvo le pri davkih. Naložila je na vmo davki, kakot je potrjen. Med ljudstvom vre radi tega. S tem so vceli posebno delavcem priboljšek in jih silijo k agnajeptju, na drugi strani pa zopet vladna izjava ostre naredbi proti agnaju. Ogroženje med poslušalci je bilo velike. — Očrta razmerje socialne demokracije do krščanskega socializma. Govor je bil jako polječen, tako da so poslušalci lahko sledili izvajanju kandidata.

Shod je bil obenem protestni shod proti svobodni šoli, katere podružnica se je nedavno tudi v Prevaljah ustanovila. O svobodni šoli in njenih ciljih je govoril provizor dr. J. Arneje. Skleula se je resolucija proti svobodni šoli. Nato očrta kandidat Grafenauer še kmetake in delavske stvari, katere se imajo v prihodnjem državnem zboru rešiti. Med vse spada v prvi vrsti stvarno zadržovanje za obrtnike, tovarniške delavce, pa tudi za kmetake pose. Za te stvari se hoče v sledeče izvolitve posebno potegovati. Ko je predsednik shoda, kmet Prazer iz Leš, govoril nekaj stvari, se shod ob splošnem navdušenju zaključil.

Svetovne vesti.

— **Mrtvega otroka** je poljubljala soproga tovarnarja Kellera v Stages-teinu na Nemikem in se pri tem zastrela s mriškim stropom. Žena je umrla na tem. Svarilen vzgled za tiste naše ljudi, ki imajo naravno poljebljivi mrtvec.

— **Pratica do sedeža v prenapoljenem telezniškem mostu**. Neki trgovec z zelenjavo in čreticami se je peljal v prenapoljenem telezniškem vozu iz Dunaja v Iglovo. Ker ni dobil sedeža, se je spravil na sedež, katerega sme rabiiti samo zavirac, pod vozove streho. Po nesreči je pa padel raz sedež in so se mu pri tem možgani tako močno pretresli, da ne more več izvrševati svojega poklica. Tožil je zato Severno-Zapadno teleznico pri dunajškem trgovskem sodišču, da bi mu morala plačevati vse življenje rento in 6000 K za bolečine. Tožba se je opirala na to, da je dolžna teleznica upravnica dati vsakemu potniku sedež — in ker se to v tem slučaju ni zgodilo, je odgovorjena za nesrečo, ki se je radi tega pripetila. Trgovsko sodišče je deloma tožilože ugodilo; žel. uprava pa se je pritožila zoper obsojdo na dun. delozno sodišče in to je razsodilo trg. sodišča ovrglo in zavrnilo tožiljeva. V utemeljevanju razsodbe pravi delozno sodišče, da je sleer konduktor dolžan na zahtero sedeže oskrbeti, ni pa primoran k temu, ako potnik ne zahteva. To stoji tudi v službenem opravilniku. Najvišje sodišče je temu pritrnilo in zato ima v prenapoljenem telezniškem vlaklu le oni potnik pravico do naka-

zanja kakšnega sedeža, kateri to od kondukterja izrecno zahteva.

— **Centralna ljudska knjižnica na Dunaju** je osnovala pretekli mesec poseben oddelček za mladinsko slovnost. „Oml.“

— **Politika** — vzrok ločitve zakona. V deželi Kansas, v Zedinjenih državah, Sev. Amerike, so določili nov vzrok za ločitev zakona, namreč nesporazumljenje zakonskih v političnih zadevah.

— **Škafeljice za vžigalce v službi zdravstva.** Argentinska zveza proti jetiki si je izmislila izviren način, kako bo razširjala med narod nanke o zdravstvu. Na škafeljice za vžigalce je namreč dala natisniti kratke nanke, kakor: „Pazi na vsako prehlajenje ali na vsak katar, ki traje dalje časa.“ „Ne vzdigaj prahu z vlečkami.“ „Kamor prideta sveži zrak in luč, kjer vlada ta snaga in treznost, tje ne pride tuberkuloza!“

Dekle iz dežele

ki je že služila v boljših hišah **1600 primerno službe**, če moglo pri družini brez otrok. — Naslov pove **M. Kool, Celje**, Grabenova Itr. 10, 203 1

Izjava.

Podpisane, Franjo Pristevšek, stžilo v Zaku, izjavljam, da sem se samo tedaj sottomenljive gosvotice izrazil o gospici Anđi Viračovi v smislu članka, izšlega dne 23. marca 1907 v „Slov. Narodu“.

Obhajam neopopravljeno troliter ter prouim gospi Anđi Viračovi in celo spoštovanu red-bilo opravičnja.

ZALEK: dne 13. aprila 1907.

Franz Pristevšek u. p.

Trg. pomočnik ali prodajalka

popisoma izurjena v sooinosko galasterijski stroki, sprejme se takoj pri 197 1

P. Kostiču v Celju.

Dobri rudarji

dobijo stalen in pošten zaslužek v novem rudokopu Charlotte Marie pri Ivnicah (Eibiswald) na Štajerskem.

Izgubila

se je črna jazbečarka, z rmenordečim ovratnikom, srednje velikosti, sluša na ime „LILLY“. Kdor jo dobi, naj jo odda proti darilu na

Paškem gradu
pošta Rečica na Paki.

SUKNA

in modno blago za obleke

prigodna firma
Karel Kocian
tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem. 183

Tvorniške cene. • Vzorca [frank.

Žagino

(Süogspänne)

več voz na teden kakor tudi **obrezke**

ima oddati na svoji novi žagi na spodnjih vitanjskih fužinah **Leopold Wodnichegg v Vitanzji.**

Kupci se naj obračajo do njega.

JOSIP MATIČ v CELJU

prigovora vsaki dan — gano
havo iz Prve ljubljanske velike žgalnice havo, Karla Planinšič: a
Izročilo kuharstvo, najboljši strovi, krogloga črna. — — — — — Poštova adrešacija.

Steckenperd lilijino milo

50-5 od Bergmann & dr., Drakdani in Detin na Lubi (Češko) 07
je in ostane pe primanjli, katera delovano dan za čezom, najbolje zdravilno milo prvi pegan na lica in v domogo netne, mehke lute iz obrave barve na obravi.
vsaad jo 30 v je dobili po vsak lekarnah, drugarjih, trgovcih z dileranci in milon ter pei beržjih.

Odvetniško pisarno

je dne 8. aprila t. l. otvoril
dr. Ivan Sket, v GORICI, ulica Tre re šte. 19. I. nadstropje. 83

Les!

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini, franko

Ljubljana državni kolodvor Šiška postav-ljenega: **Parožaga Degenhngi v Ljubljani** in sicer:

vrsta lesa	Debelost v cm	ena za kub m	Debelost v cm	ena za kub m	Debelost v cm	ena za kub m	Polgot v metrih
hrastov	od 30 do 60	K 38-	od 26 do 29	K 30-	od 19 do 25	K 26-	od 3 do 4 m
smrekov	od 30 do 60	K 26-	od 26 do 29	K 18-	od 19 do 25	K 16-	4 metre
meceznov	od 30 do 60	K 24-	od 26 do 29	K 20-	od 19 do 25	K 18-	4 metre
borov	od 30 do 60	K 19-	od 26 do 29	K 17-	od 19 do 25	K 15-	4 metre
jelkov	od 30 do 60	K 18-	od 26 do 29	K 16-	od 19 do 25	K 14-	4 metre
bukov	od 30 do 60	K 17-	od 26 do 29	K 16-	od 19 do 25	K 14-	2-25 in 4-50

hrastove deske 28 mm debele la K 50-, Ha K 45-, Ha K 25- kubični meter, dolžost 2 do 4 m.
bukove deske 28 mm „ „ K 35-, „ K 30-, „ K 20- „ „ 2 „ 4 m.
hrastove frize 28 mm „ „ K 250- „ K 2- „ K 180 kvadrat met., dolžost do 50 cm
bukove frize 28 mm „ „ K 140- „ K 110- „ K 1- „ „ 25 do 50 cm

M. N. Sprejemajo se vodenje in cirkularisti in „gatermojstri“. Pomoške na zgoraj omenjenj havo ... 204 10-1

Stanje hranilnih vlog ———
————— 23 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svoje davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar malečelnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. pošte hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati delež z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na pristoje voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaktad nad 800 000 kron.

(8) 12-4

Južno-štajerska hranilnica v Celju.

Imetek.

Bilanca za leto 1906.

Dolg.

	K		v			K		v	
Račun posojil:					Račun hranilnih vlog:				
a) h. potečnih	3.261.251	83			* predplačanih obresti			4.174.831	30
b) občinskih	551.873	41			* dobička in izgube:			18.262	32
c) proti zastavi	100	—	3.813.225	24	Čisti dobiček leta 1906			15.317	75
= zaostalih obresti	60.194	29							
= zaostalih zamudnih obresti	5.360	15	65.554	44					
= poltne hranilnice			2.305	92					
= vrednostnih listin:									
a) glavnice	157.759	65							
b) obresti	2.954	02	160.713	67					
= naloženega denarja			19.608	61					
= inventarja			1.867	57					
= knjig in tiskovin			857	42					
= prehodnih zneskov			119.871	26					
= zemljišča			1.364	80					
= blagajne			23.042	44					
Skupaj			4.208.411	37	Skupaj			4.208.411	37

Imetek.

Bilanca splošnega rezervnega zaklada.

Dolg.

	K		v			K		v	
Račun vlog:					Račun glavnice:				
Stanje dne 31. decembra 1905	13.904	52			Stanje koncem leta 1905 bilo je vsled pravomožne razsodbe c. kr. def. fin. ravnateljstva za Štajersko od 30. septembra 1904 št. 26847:				
V letu 1906 se je določilo	114.729	78			a) obdačenega	149.707	21	93.495	—
V letu 1906 je priraslo obresti	320	38			b) obdačenega	2.643	35	147.063	86
	128.954	68			* Južno-štajerske hranilnice v Celju:				
V letu 1906 se je vzdignilo: Izdatki	128.853	41	101	27	Poslovni dobiček leta 1906			15.317	75
= vrednostnih listin:					* dobička in izgube:				
Stanje koncem leta 1905	217.612	—			Poslovni dobiček rezervnega zaklada 31. decembra 1906			2.550	36
V letu 1906 se je dokupilo	121.570	75							
V letu 1906 se je izžrehalo in odprodalo	339.182	75							
	98.530	—							
	240.652	75							
Realizovana kurzna izguba K 147 —									
Nerealizovana " " = 1.022 75	1.169	75							
	239.483	—							
	3.524	95	243.007	95					
Vrednost kuponov 31. decembra 1906									
= Južno-štajerske hranilnice v Celju:									
Poslovni dobiček leta 1906			15.317	75					
Skupaj			258.426	97	Skupaj			258.426	97

Imetek.

Bilanca rezervnega zaklada za kurzne izgube.

Dolg.

	K		v			K		v	
Račun vlog:					Račun glavnice:				
Stanje dne 31. decembra 1905	3.600	40			Stanje koncem leta 1905			30.120	40
V letu 1906 se je določilo	1.829	95			* dobička in izgube:				
V letu 1906 prirasle obresti	56	29			Čisti dobiček leta 1906			996	55
	5.486	64							
V letu 1906 se je vzdignilo:									
a) glavnice K 4.769 86	4.826	15							
b) obresti " " = 56 29	660	49							
Kapitalizovane obresti za leto 1906	77	46	737	95					
= vrednostnih listin:									
Stanje koncem leta 1905	26.247	—							
V letu 1906 se je dokupilo	4.013	—							
	30.260	—							
Kurzna izguba dne 31. decembra 1906	234	—							
	30.026	—							
Vrednost kuponov 31. decembra 1906	353	—	30.379	95					
Skupaj			31.116	95	Skupaj			31.116	95

V CELJU, dne 31. decembra 1906.

Ravnateljstvo:

Dr. Josip Vrečko l. r.,

Dr. Juro Hrašovec l. r.,

Jurij Detiček l. r.

pisarniški ravnatelj.

predsednik ravnateljstva.

podpredsednik ravnateljstva.

S knjigami primerili in v redu našli:

Mijo Starki l. r.,

Anton Turnšek l. r.,

Milan Hočevar l. r.,

upravni odborniki.

